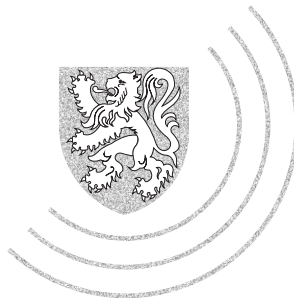

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

23 oktober 2002

VERZOEKSCHRIFT

betreffende de verlaging van de successierechten

VERSLAG

**namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heren Bruno Tobback en Roland Van Goethem**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Marc van den Abeelen.

Vaste leden :

mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Johan De Roo, Erik Matthijs, Eric Van Rompuy ;

de heren Frans De Cock, André Denys, Stefaan Platteau, Marc van den Abeelen ;

de heren Mathieu Boutsen, Herman De Reuse, Roland Van Goethem ;

de heren Lucien Suykens, Bruno Tobback ;

de heer Ludo Sannen ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

de heren Gerald Kindermans, Boudewijn Laloo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Johan Weyts ;

de heren Marc Cordeel, Marino Keulen, Jul Van Aperen, Francis Vermeiren ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Jean Geraerts, Christian Verougstraete ;

de heren Gilbert Bossuyt, Guy Swennen ;

de heer Jos Geysels ;

de heer André-Emiel Bogaert.

A. PROCEDURE

Op 19 juni 2002 diende de heer Theophiel Caudron een verzoekschrift in betreffende de verlaging van de successierechten in de rechte lijn.

De Commissie bevoegd voor de Verzoekschriften heeft tijdens haar vergadering van 2 juli 2002 de ontvankelijkheid van het verzoekschrift onderzocht. De Commissie voor de Verzoekschriften heeft het verzoekschrift ontvankelijk verklaard en voor verdere behandeling doorverwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting heeft tijdens de regeling van de werkzaamheden van de Commissie op 1 oktober beslist de verzoeker te horen over zijn verzoekschrift.

De hoorzitting met de heer Theophiel Caudron ging door op 8 oktober 2002.

B. INHOUD VAN HET VERZOEK

Het verzoekschrift strekt ertoe voor wat de successierechten betreft in de rechte lijn :

- het tarief van 27 % voor de hoogste schijf van de erfenissen (boven de 250.000 euro) terug te brengen tot 9 % ;
- het bedrag van de erfenisrechten aftrekbaar te maken van het actief van de nalatenschap.

Voor de motivering van dit verzoekschrift wordt verwezen naar de toelichting van de heer Theophiel Caudron.

C. HOORZITTING MET DE HEER THEOPHIEL CAUDRON, VERZOEKER

De verzoeker wenst een pleidooi te houden voor die erfgenamen die volgens de verzoeker de hoofdmoot van de successierechten in de rechte lijn betalen. De verzoeker maakt daarbij een onderscheid met de erfgenamen die in de zeer lage schijven vallen en dus bijna geen successierechten betalen en erfgenamen die een bedrijf erven waarvoor ook een wettelijke uitweg bestaat en daardoor ook zeer weinig successierechten betalen.

De verzoeker bestempelt de schijf van 0,01 euro tot 50.000 euro waarop 3 % successierechten worden betaald en de schijf van boven de 50.000 euro

tot 250.000 euro waarop 9 % successierechten worden geheven als schijven voor kleine erfenissen. In de hoogste schijf boven 250.000 euro wordt 27 % successierechten geheven. Volgens de verzoeker een zeer hoog tarief.

De verzoeker stelt ook dat in tijden van hoogconjunctuur de waarde van onroerend goed bijzonder hoog wordt geschat, wat de te betalen successierechten op onroerend goed nog doet toenemen. De verzoeker betreurt verder dat men het bedrag van de erfenisrechten niet in mindering van het netto-actief van de nalatenschap mag brengen. De verzoeker bestempelt het netto-actief van de nalatenschap tot de hoogte van de te betalen successierechten als fictief actief.

De verzoeker stelt dat wanneer een erfgenaam in rechte lijn die 2.500.000 euro (of 100,850 miljoen BEF) erft, daarop 627.000 euro (of 25,293 miljoen BEF) successierechten betaalt. Volgens de verzoeker komt dit overeen met het netto-inkomen van 25.000 euro of circa 1 miljoen BEF gedurende 25 jaar van het beroepsleven van de erfgenaam.

De verzoeker vindt dit onaanvaardbaar temeer daar – zoals eerder gesteld – het bedrag van de successierechten niet aftrekbaar is, de erfgenaam in het geciteerde voorbeeld jaarlijks circa 25.000 euro aan enkelvoudige intrest verliest en dat de muntontwaarding volgens de verzoeker steeds sneller gaat. Daarnaast argumenteert de verzoeker dat de erfgenamen kosten moeten maken om een expert de waarde van het onroerend goed te laten schatten om met de ontvanger van de registratierechten geen of niet teveel discussies te hebben. Bij onverdeeldheden kunnen daarenboven ook nog verkavelingsakten moeten worden opgemaakt die zeer veel geld kosten.

Dit alles maakt dat de hoogte van de successierechten (bijna) geen inhaalmogelijkheden biedt voor de erfgenamen om het door de successierechten verloren gegane actief terug te winnen.

De heer Theophiel Caudron wijst er verder op dat volgens hem het patrimonium van de particulieren jaarlijks hoge belastingsinkomsten oplevert voor de schatkist.

De verzoeker wenst ook in te gaan tegen de veel gehoorde stelling dat de successierechten in rechte lijn zouden zijn verlaagd. Volgens de spreker is het omgekeerde het geval.

Volgens de verzoeker bedroegen het tarief voor de hervorming van de successierechten in het Vlaams

Gewest voor de schijf 10 tot 20 miljoen BEF 22 %, boven de 20 miljoen BEF 25 % terwijl het nu vanaf 10 miljoen BEF 27 % het tarief bedraagt.

De hoge tarieven veroorzaken financiële constructies, de oprichting van talloze patrimoniumvennootschappen en een belangrijke kapitaalvlucht naar het buitenland.

De verzoeker besluit dat volgens hem :

- het geen zin meer heeft om een persoonlijk patrimonium goed te beheren ;
- het beroepsleven van kinderen er voor een deel aan kapot gaat ;
- verschillende individuen kapot gaan aan de hoge tarieven ;
- de tarieven onredelijk zijn ;
- de successierechten in de zijlijn wel verlaagd zijn maar niet in de rechte lijn ;
- schenkingen van onroerend goed in schijven geen oplossing bieden omdat de registratierechten en het notarieel ereloon hoger oplopen dan de besparing op de successierechten ;
- het tarief van 27 % in de rechte lijn vanaf 250.000 euro zou moeten verlaagd worden naar 9 % ;
- het bedrag van de erfenisrechten aftrekbaar moet worden gemaakt van het actief van de nalatenschap.

D. BESPREKING

Verschillende leden waaronder de heren *Roland Van Goethem* en *Etienne Van Vaerenbergh* vragen toelichting bij het voorstel van de verzoeker om het bedrag van de erfenisrechten aftrekbaar te maken van het actief van de nalatenschap.

De heren *Herman De Reuse* en *Johan De Roo* zeggen het voorstel van de verzoeker vanuit technisch oogpunt niet te begrijpen. Stel dat wordt ingegaan op de voorstellen van de verzoeker en het bedrag van de nalatenschap boven de schijf van 250.000 euro bedraagt 1.000.000 euro, dan wordt 9 % (in plaats van 27 %) van het netto-actief afgetrokken van 1.000.000 euro, blijft over 910.000 euro. Op dit resterend bedrag wordt dan 9 % successierechten geheven of $910.000 \times 9 \% = 819.000$ euro of reëel

8,19 % (in plaats van nu 27 %) op deze schijf. Is het dat wat de verzoeker wenst ?

De heer *Marc van den Abeelen* stipt aan dat indien men de verzoeker zijn voorstel zou volgen het voor de belastingplichtigen het best zou zijn dat het tarief 100 % bedraagt want in dat geval is het bedrag dat aan de successierechten wordt onderworpen 0.

De heer *Herman De Reuse* herinnert aan de stelling tijdens de parlementaire behandeling van de hervorming van de successierechten van de voormalige minister van Financiën en Begroting, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, en de toenmalige parlementaire meerderheid. Zij waren van mening dat het doen dalen van de successierechten veel zwart geld in het legale circuit zou brengen en de kapitaalvlucht zou doen afnemen. De hervorming van de successierechten is overigens voor de Vlaamse overheid een nuloperatie gebleken. Anderzijds is er uiteraard ook de afweging dat de overheid toch ergens belastingen op moet heffen voor de financiering van de diensten die de gemeenschap krijgt.

De redenering van de heer *Caudron* bevat natuurlijk een grond van waarheid. Anderen hebben dit voor hem in deze Commissie gezegd. Op basis van die argumenten hebben ze tariefaanpassingen gedaan. De heer *Herman De Reuse* stelt dit alleen maar vast.

Volgens de heer *Bruno Tobback* bevatten de stelling van de verzoeker een grond van waarheid maar zijn deze stellingen zeer ver doorgedreven. Bij wijze van boutade zou me kunnen stellen dat als men de belastingen zou afschaffen niemand nog zou frauderen. De spreker werpt ook op dat het verder verlagen van de successierechten een ander probleem schept. Wie door zijn beroepsactiviteiten als loontrekkende, zelfstandige of bedrijfsleider veel verdient door te arbeiden en/of te investeren, betaalt hierop in de hoogste belastingsschijven 40 tot bijna 60 %. Terwijl een persoon die hetzelfde bedrag erft, in het voorstel van de verzoeker minder dan 9 % zou betalen. Vindt de verzoeker dit een correcte en logische redenering ?

De heer *Theopiel Caudron* antwoordt dat er verschillende redeneringen mogelijk zijn. Veel patrimonium wordt momenteel verwaarloosd omdat de erflaters en erfgenamen ervan uitgaan dat de overheid de inspanningen terzake afroemt via de successierechten. Het is ook een verlies van intresten, klasse en standing voor de erfgenamen.

De heer *Bruno Tobback* vraagt aan de heer *Caudron* hoe hoog hij de kapitaalvlucht dan wel inschat ?

De heer *Theophiel Caudron* antwoordt dat het parlement dat beter weet en hij de gegevens niet bij de hand heeft, maar verwijst naar studies en persartikelen terzake die gewagen van fabelachtige bedragen. De spreker voert verder aan dat de fiscale ont-snappingsroutes worden opgezet om aan de belastingdruk te ontsnappen. Ook schenkingsrechten zijn geen oplossing volgens de spreker omdat ook deze mogelijkheid teveel kost.

De heer *Roland Van Goethem* is het niet eens met de vergelijking die de heer *Bruno Tobback* maakt tussen de successierechten op vermogen en de belastingdruk op inkomsten uit arbeid. Op het vermogen dat men opbouwt, heeft men al twee of drie keer belastingen betaald door de personenbelasting, de roerende voorheffing etc. Via een vennootschap betaalt men zelfs drie keer belastingen op zijn inkomen.

De heer *Bruno Tobback* stelt dat de discussie een wending neemt die hij al eerder had voorspeld. Een eventueel verdwijnen of sterk verminderen van de successierechten leidt tot de discussie over de invoering van een vermogensbelasting. Op vraag van de heer *Herman De Reuse* beaamt de heer *Bruno Tobback* dat de successierechten een uitgestelde vermogensbelasting zijn. De spreker weet niet of de successierechten de beste vorm van vermogensbelasting vormen en toont zich voorstander van een directe vermogensbelasting die correct kan worden geïnd en voldoende hoog is qua tarief. Voor alle duidelijkheid, voor zijn fractie is het of het één of het ander.

De heer *Theophiel Caudron* meent dat het in het huidige systeem niet meer zinvol is om te sparen voor de nalatenschap. Tegenover andere belastingen staan er voor de burger een aantal voordelen zoals pensioenen en andere. Bij de betaling van successierechten heeft men als belastingplichtige deze sociale voordelen niet.

De spreker stipt verder aan dat men lang moet werken om de successierechten terug te verdienen die men betaalt op hoge bedragen die aan 27 % worden belast.

De heer *Bruno Tobback* zegt best bereid te zijn om 27 % successierechten te betalen als daar tegenover staat dat hij een bedrag van 2,5 miljoen euro of 100 miljoen BEF zou erven.

De heer *Theophiel Caudron* zegt niet uit eigen naam zijn verzoekschrift te hebben ingediend. Hij heeft in zijn omgeving in dit verband voldoende klachten over deze problematiek gehoord. Hij bedankt de commissieleden voor de aandacht die zij aan zijn verzoekschrift hebben willen besteden en voor het feit dat ze hem hierover persoonlijk hebben gehoord. Hij zegt dit niet verwacht te hebben.

Tot slot vraagt de spreker waarom de Vlaamse overheid de successierechten voor de verschillende categorieën in de zijlijn zo heeft verlaagd ? Volgens de spreker omdat de tarieven voor de successierechten in de zijlijn algemeen als veel te hoog werden beschouwd.

De heer *Marc van den Abeelen*, commissievoorzitter, stelt dat :

- de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting zich zal beraden over het verzoekschrift van de heer *Theophiel Caudron* ;
- de heer *Roland Van Goethem* de piste heeft aangeraakt waarbij een vermogensbelasting eventueel de successierechten zou komen vervangen. Daarmee heeft hij sommige leden gelukkig maakt ;
- de successierechten inderdaad geen rechtvaardig systeem zijn, maar dat alle belastingen als onrechtvaardig worden gepercipieerd omdat belastingen nu eenmaal strategisch worden geïnd en dat de overheid nu eenmaal inkomsten nodig heeft. Iedere burger vindt daarbij dat niet hij maar een andere burger het verschuldigde bedrag zou moeten ophoesten. Om op een zo neutraal mogelijke manier belastingen te heffen bestaan er vele systemen. In Californië heeft men gedurende een tiental jaren experimenten gedaan met een negatieve inkomstenbelasting waardoor zelfs een deel van de sociale zekerheid zou kunnen worden afgeschaft, maar het experiment werd opgeheven ;
- het ook juist is dat de verzoeker nog eens belast wordt op hetgeen hij reeds verworven heeft. Daartegenover staat dat de spreker graag het kind zou zijn van een erflater die zijn erfgenaam 2,5 miljoen euro (of circa 100 miljoen BEF) zou nalaten. Hetgeen betekent dat vanaf de schijf van 250.000 euro de erfgenaam 27 % betaalt of in totaal op de ganse erfenis 627.000 euro (of 25,293 miljoen BEF). De spreker stelt dit bedrag graag te betalen want dat betekent dat hij ook kan beschikken over 74,707 miljoen BEF ;

- het een kwestie is van politieke opportuniteit. De heer Caudron verdedigt de groep van erflassers met een aanzienlijk vermogen. Anderen zullen de loontrekkenden verdedigen. Dat is nu eenmaal de ideologische opdeling van de samenleving.

E. CONCLUSIE

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting beslist eenparig met 8 stemmen akte te nemen van het verzoekschrift van de heer Theopliel Caudron betreffende de verlaging van de successierechten in rechte lijn.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Bruno TOBBACK Marc VAN DEN ABEELLEN
Roland VAN GOETHEM
